
Et sikkert og sundt arbejdsmiljø og fair konkurrence skal være grundvilkår på det danske arbejdsmarked. Et arbejdsmarked med ordnede forhold kommer alle til gavn – både lønmodtagere, virksomheder og samfundet som helhed.

Næsten hver syvende lønmodtager i Danmark er i dag udenlandsk. Selvom langt det meste arbejde – også det arbejde, der udføres af udenlandsk arbejdskraft – foregår efter reglerne, er der på trods af en omfattende indsats fortsat virksomheder, der byder deres ansatte uacceptable forhold. Det hører ikke hjemme på det danske arbejdsmarked, og det skaber en usund og unfair konkurrence, når virksomheder går ind og underbyder på baggrund af dårligt arbejdsmiljø.

Der er i den seneste tid igangsat en række initiativer med henblik på at styrke indsatsen mod social dumping. Denne aftale bygger videre på de allerede igangsatte initiativer. Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet er derfor enige om at styrke indsatsen mod social dumping med følgende initiativer:

Id-kort på større bygge- og anlægsprojekter

For at styrke myndighedsindsatsen mod social dumping er aftalepartierne enige om, at der skal indføres krav om, at bygherre skal sikre id-kort for alle, der udfører arbejde på alle offentlige og private bygge- og anlægsprojekter med en anlægssum på over 100 mio. kr. (med undtagelser for udvalgte personer som varelevering, kortvarige gæster mv.). Overtrædelser vil sanktioneres med bøder.

Id-kortet skal indeholde oplysninger om medarbejderen (navn, foto, nationalitet, personnummer, bopæl, arbejdsfunktion, lovpligtige uddannelser) og arbejdsgiveren (navn, CVR-nr. og RUT-nr. Medarbejderens opholdstid på bygge- og anlægsprojektets arbejdsområde registreres via ind og udtjekning (komme/gå-tider). Oplysningerne skal kunne verificeres og valideres. Id-kortet etableres med en funktionalitet, der understøtter kortlægning af byggepladsens leverandørhierarki. Anvendelse af funktionaliteten vil være frivilligt for den enkelte byggeplads, men lovgivningen om id-kortet etableres med en bemyndigelse til, at det kan besluttes at stille krav om anvendelse heraf. Der tages stilling til, hvorvidt der skal være et obligatorisk krav herom på baggrund af en evaluering af Arbejdstilsynets erfaringer med håndhævelsen af entreprenørstoppet, som kræver kortlægning af leverandørhierarki. Evalueringen afsluttes medio 2028. Id-kortet vil tilvejebringe værdifuld information til kontrolmyndighederne og dermed medvirke til at styrke myndighedernes arbejde med at understøtte, at arbejdet på større bygge- og anlægsprojekter foregår under ordnede forhold og på lovlig vis, så lovlige virksomheder ikke underbydes.

Aftalepartierne er enige om, at der skal tilvejebringes et fælles kort for branchen. Beskæftigelsesministeren vil derfor afsøge hos bygge- og anlægsbranchen, om branchen selv ønsker at tilvejebringe en fælles løsning. Med en brancheløsning stilles der krav om, at de lovpligtige oplysninger indberettes til Arbejdstilsynet, der vil udvikle løsninger til datamodtagelse mv. Hvis branchen ikke ønsker at tilvejebringe en løsning, er aftalepartierne enige om, at der implementeres en statslig løsning, som bygherre forpligtes til at benytte med brugerfinansiering. Med brancheløsningen skal lovkravet efter en omstillingsperiode træde i kraft senest i 2028. Indberetningskravet vil træde i kraft efterfølgende, når it-understøttelsen er færdigudviklet. Med en statslig løsning skal lovkravet træde i kraft senest i 2030.

Højere bøder for visse overtrædelser af arbejdsmiljøreglerne

Større arbejdsgivere og bygherrer bør tilskyndes til i endnu højere grad at sikre den forebyggende indsats over for arbejdsulykker. Aftalepartierne er enige om, at virksomheder med 35 eller flere ansatte skal have en højere bøde, hvis de ikke overholder arbejdsgiverens pligt til at anmelde arbejdsulykker, og hvis de ikke overholder bygherrens pligt til at udarbejde en plan for sikkerhed og sundhed på byggepladsen. Bøden for de pågældende overtrædelser differentieres på baggrund af virksomhedens størrelse. Derudover indføres der direkte tiltale. Det betyder, at arbejdsgiveren får bøden uden forudgående påbud ved overtrædelse af de to pligter. Bøde for overtrædelse af bygherrens pligt til at udarbejde en plan for sikkerhed og sundhed på byggepladsen kan gives i tilfælde af enten manglende eller mangelfuld plan for sikkerhed og sundhed. Aftalepartierne noterer sig, at i sager om mangelfuld plan for sikkerhed og sundhed er det alene overtrædelser, hvor planen indeholder væsentlige mangler, at Arbejdstilsynet vil anvende straf ved direkte tiltale.

Videre proces

Aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne vil årligt blive orienteret om udmøntningen af aftalen, indtil initiativerne er færdigimplementerede.